

Rapport

Brukarstyrd Brukarrevision

Mobila Teamet, IFO Vuxen, Borås

Brukarrevision Mobila Teamet

Brukarrådet för Missbruksfrågor Västra Götaland består av ett stort antal föreningar med erfarenhet från missbruk och beroende. Genom sina kunskaper och erfarenheter kan Brukarrådet lättare skapa kontakt med klienten än vad myndigheter har. Brukarrådets arbete kan bidra till en bättre fungerande missbruks och beroendevård. Den erfarenhet och kunskap som klienten har när det gäller missbruks och beroendevård är inte något som går att läsa sig till. Tar man tillvara dessa erfarenheter och kunskaper är vi säkra på att vården blir både bättre och billigare i ett längre perspektiv. Vi vill också poängtera att klienterna naturligtvis förväntas ta aktiv del i sin behandling, det är trots allt klienten som gör jobbet med hjälp av de verktyg som hen får.

*För mer information om Brukarrådet för Missbruksfrågor Västra Götaland:
Gunilla Blad 070-631 82 74*

Innehåll

Syfte	3
Sammanfattning	3
Projektgruppen	3
Tystnadsplikt	3
Bortfall	4
Genomförande	4
Bakgrundsfakta	4
Resultat	6
Analys	18
Egna reflektioner	19
Slutord	20

Syfte

Syftet med den brukarstyrd brukarrevisionen är att få klarhet i styrkor och förbättringspunkter av verksamheten på Mobila Teamet, Borås.

Revisionen är beställd av Individ och Familjeomsorgsförvaltningen IFO, Borås Stad

Sammanfattning

Att verkligen se brukaren är av största vikt för ett gott resultat för alla berörda parter i den verksamhet som mobila teamet bedriver. En brukarrevision är ett sätt att ta tillvara de erfarenheter och tankar som både respondenter och revisorer besitter och utifrån det se vad som redan är bra men även vilka förbättringar som går att göra.

Den revision vi gjort och kommer att presentera i den här rapporten har visat att personalen har ett stort förtroende bland sina brukare.

På förbättrings sidan har vi pekat på den bristande kunskapen om SIP (Samlad Individuell Plan) bland brukarna men även visat på fördelarna med att mera genomtänkt samverka med civilsamhällets resurser inom missbruksvården.

Projektgruppen

Projektgruppen har bestått av en projektledare och tre revisorer.

Den brukarstyrd brukarrevisionen utformades och utfördes av brukarrevisorer, dvs brukare eller närstående med egna erfarenheter av likartad verksamhet. Brukarrevisorerna har inte själva varit aktuella i den verksamhet som här granskats vilket varit en förutsättning för att säkerställa trovärdigheten.

Samtliga i projektgruppen har genomgått utbildning i den av Verdandi framtagna metoden Brukarstyrd Brukarrevision. Utbildningen genomförs för att revisorerna och övriga projektmedarbetare ska kunna konstruera relevanta enkätfrågor, få kunskap för att sammanställa resultatet och göra en bra svarsanalys.

Enkätfrågorna har utformats av projektgruppen i sin helhet men själva revisionen har genomförts av de tre brukarrevisorerna. Information, förankring och återkoppling till alla berörda brukare, personal och ledning har varit centrala delar i revisionsarbetet.

Tystnadsplikt

Tystnadsplikt och integritet är våra ledord både i förhållande till de brukare som medverkar och de som utför revisionen. Vid det inledande informationsmötet poängterades detta och i det avtal som skrevs mellan Brukarrådet för missbruksfrågor i Västra Götaland och Beroendeteamet SDN Centrum framgår denna information tydligt.

Enkätsvaren förvaras där endast projektgruppen haft tillgång till dem.

Projektgruppen förbehåller sig rätten att inte ta med vissa utpekande svar då dessa skulle kunna härledas till vissa enskilda respondenter och på så vis skulle tanken om anonymitet äventyras.

Bortfall

När revisionen genomfördes var ca 45 brukare inskrivna i verksamheten och av dessa valde 24 att svara på enkäten. Detta innebär en svarsfrekvens på ca 53% vilket får anses vara ett bra underlag.

Genomförande

Under hösten 2021 fick Brukarrådet för missbruksfrågor i Västra Götaland en förfrågan från IFO Vuxen Borås om att göra en brukarstyrd brukarrevision. Brukarrådets styrelse besluta att anta uppdraget och avtal skrevs.

Brukarrådet gjorde därefter en inventering om vilka som kunde ingå i projektgruppen så vi utifrån det kunde påbörja arbetet.

Inledningsvis hade projektgruppen ett möte med personalgruppen på mobila teamet för att informera hur revisionen skulle genomföras och för att samla information om teamets verksamhet. Detta användes sedan som underlag i arbetet med att utforma enkäten.

Projektgruppens möten har varit på kreativa och lärorika. Då gruppen har en varierande bakgrund kunde frågorna diskuteras utifrån olika perspektiv som ledde till spännande diskussioner. Undersökningen har främst inriktat sig på hur verksamheten upplevs av brukarna och på hur de upplever att de blir bemötta.

En utmaning i att genomföra revisionen på mobila teamet var att de inte har en egen lokal då verksamheten är uppsökande. Att delta i den brukarstyrd brukarrevisionen är frivillig vilket gjort det omöjligt för oss att göra hembesök. En annan försvårande detalj var restriktionerna kring covid-19. Därför löste i detta med att bjuda in brukarna till Det Fria Sällskapet Länkarnas lokal på Sven Erikssonsgatan 30, Borås vid tre tillfällen under en vecka.

Eftersom mobila teamets verksamhet är uppsökande valde vi att distribuera ett informationsbrev till brukarna via personalen där vi talade om vad enkäten gick ut på och när den skulle ske. Under genomförandet av revisionen disponerade vi ett rum där brukarna i lugn och ro kunde svara på enkäten. Med där fanns en av revisorerna för information och hjälp. När brukaren ansåg sig vara klar med enkäten lades den i ett kuvert som förseglades i dennes närvaro för att anonymitet och tystnadsplikt ska säkerställas.

Bakgrundsfakta om Mobila Teamet

Mobila Teamet IFO Vuxenverksamhet är en intern öppenvård som funnits i ca 20 år. Teamet arbetar på uppdrag från Individ och familjeomsorgsförvaltningen. Det är socialsekreterarna hos IFO Vuxen som fattar beslut om mobilt team och ger uppdragen till mobila teamet.

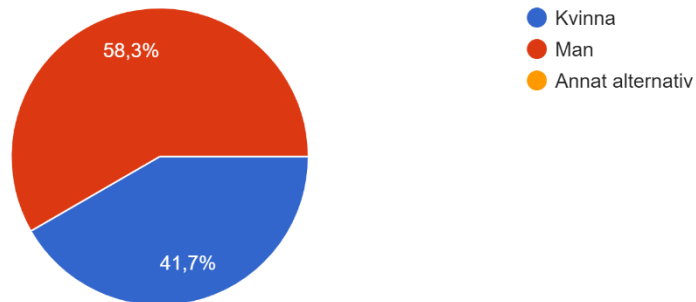
Grunden till insatsen är en individuell vårdplan som socialsekreteraren tar fram och sen ska behandlingsassistenten stå för utförandet genom att upprätta en genomförandeplan i samverkan med brukare.

Det finns inget uttalat antal platser, målet är att ta emot alla som har behov. När revisionen gjordes bestod personalgruppen av 9 heltidstjänster varav 7 behandlingsassistenter, en metodhandledare och en enhetschef.

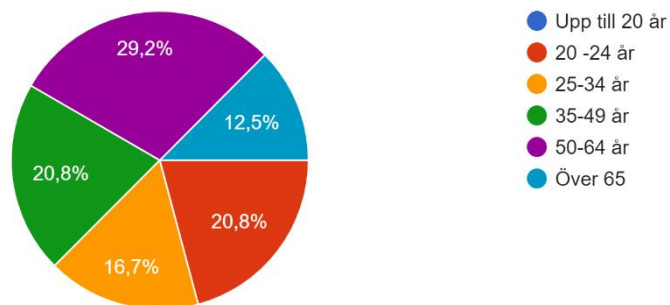
Målet för mobila teamet är att vara ett stöd för brukarna att minska/komma ifrån sitt missbruk. Stödet kan även bestå i att få stöd och hjälp kring psykisk ohälsa. Mobila teamet erbjuder psykosocialt stöd som innebär att brukaren får stöd i sin vardag för att minska och försöka komma ifrån sitt missbruk/psykisk ohälsa. Stödet som ges är individuellt utifrån den enskildes behov. Stödet kan bestå av stödsamtal, stöd att komma ut sysselsättning/arbete, stöd att bryta isolering, friskvårdsaktiviteter och stöd att komma in föreningslivet, stöd i vårdkontakter, stöd att delta i frivilliga organisationer så som AA, Länken, etcetera Mobila teamet kan även vara ett stöd i att utreda om brukare har behov av mer specifika behandlingsinsatser så som familjehem, behandlingshem eller psykiatrisk stöd/ behandling inom sjukvården.

Resultat

1. Kön 24 svar

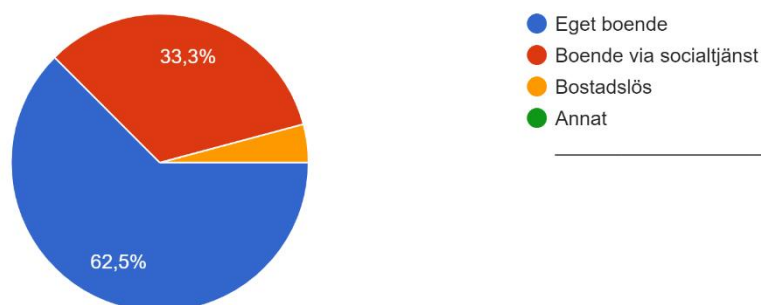

2. Ålder 24 svar

Kommentar: Åldersfördelningen på de svarande var relativt jämnt fördelad.

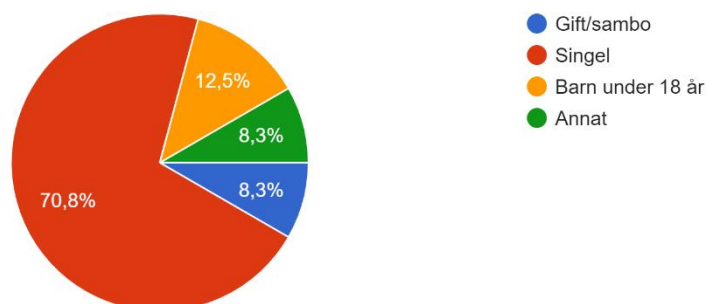
3. Boendesituation 24 svar

Kommentar: En övervägande del av klienterna har eget boende

4. Familjesituation

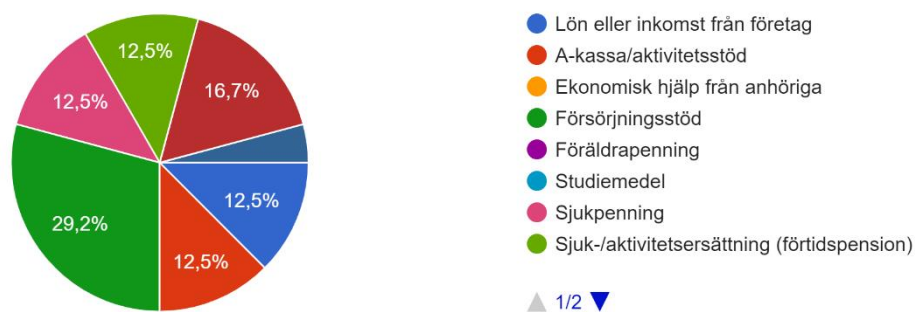
24 svar

Kommentar: Här angav flest att de var singlar

5. Försörjningskälla

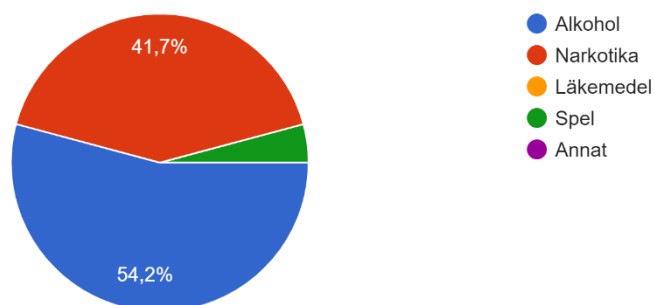
24 svar

Kommentar: Flest har angett att de har sjuk/aktivitetsersättning

6. Vilken form av beroende passar in på dig

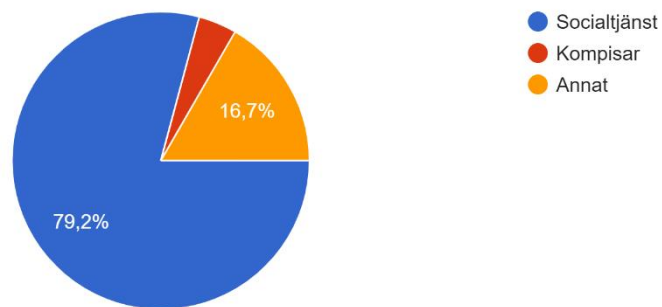
24 svar

Kommentar: Alkohol är mest förekommande följt av narkotika

7. Hur fick du veta att Mobila teamet fanns?

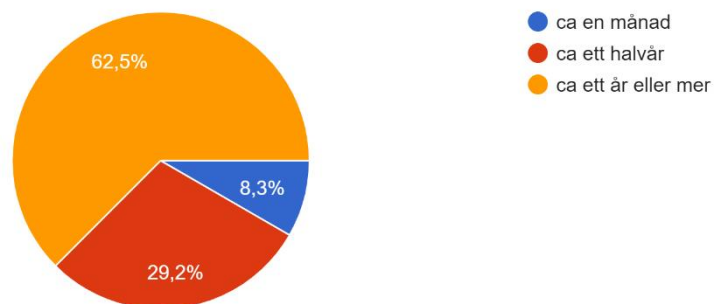
24 svar

Kommentar: Flest har kommit i kontakt med mobila teamet via socialtjänsten

8. Hur länge sedan var det du träffade Mobila teamet första gången

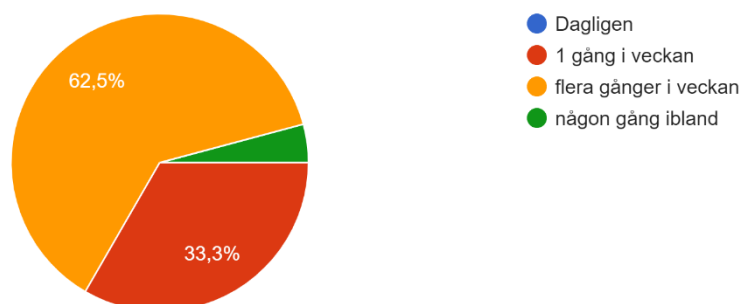
24 svar

Kommentar: Flest har angett att de varit i kontakt med mobila teamet mer än ett år.

9. Hur ofta har du kontakt med Mobila teamet

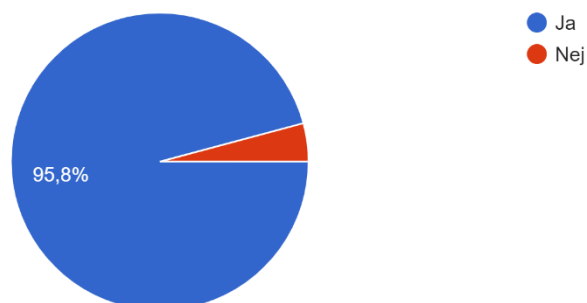
24 svar

Kommentar: Flest har svarat att de har kontakt flera gånger i veckan

10. Är du nöjd med Mobila teamets tillgänglighet

24 svar

Kommentar: knappt 96% av de svarande är nöjda med mobila teamets tillgänglighet

11. Om nej, vad vill du förändra

2 svar

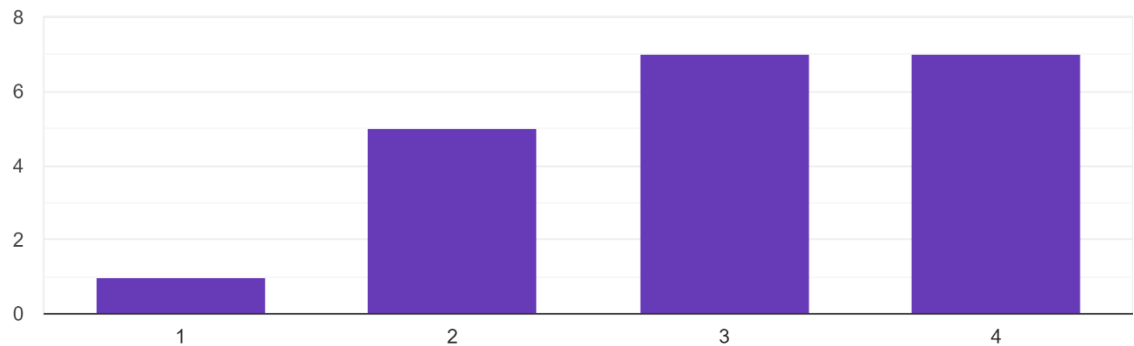
Kvällar och helger

Helger behöver de vara tillgängliga.

Kommentar: De som inte vara nöjda med tillgängligheten önskar kontakt under helger och kvällar

12:1 I vilken utsträckning tycker du att din kontakt med Mobila teamet leder till att bryta isolering

20 svar

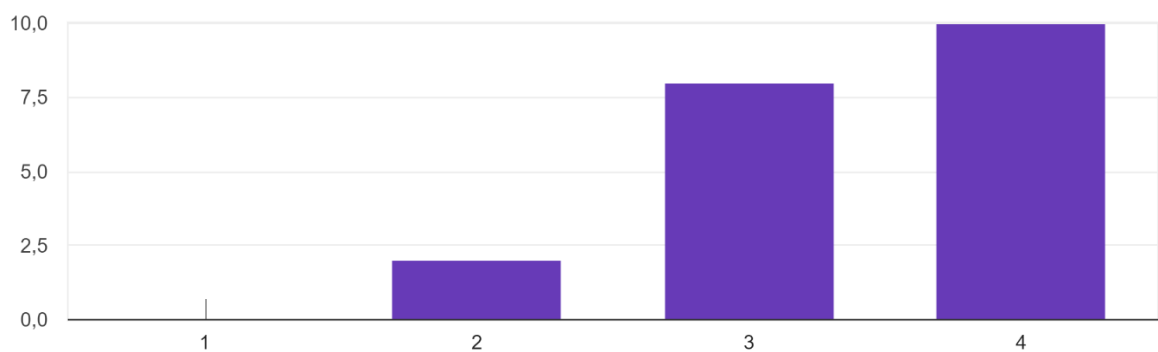

Svarsalternativ: 1= inte allt, 4= i stor utsträckning

Kommentar: flest anser att kontakten med mobila teamet leder till att bryta isoleringen

12:2 I vilken utsträckning tycker du att din kontakt med Mobila teamet leder till att minska ditt beroende

20 svar

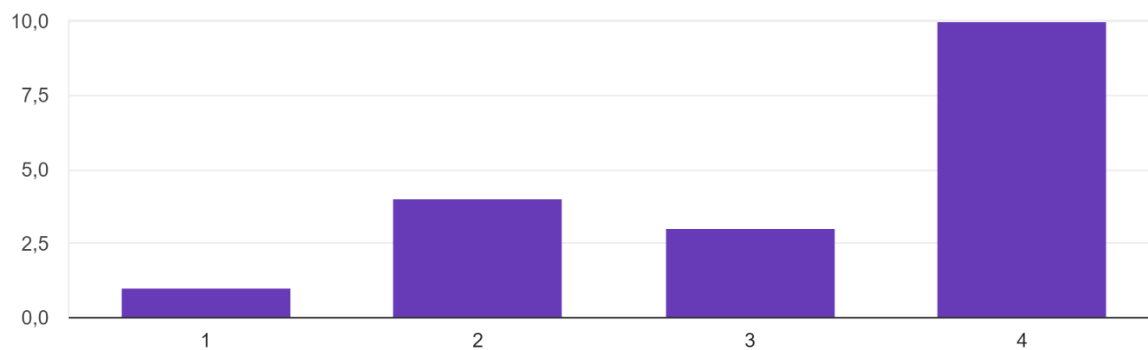

Svarsalternativ: 1= inte alls, 4= i stor utsträckning

Kommentar: en övervägande del upplevde att de kunnat minska sitt beroende

12:3 I vilken utsträckning tycker du att din kontakt med Mobila teamet leder till att komma i kontakt med andra stödverksamheter?

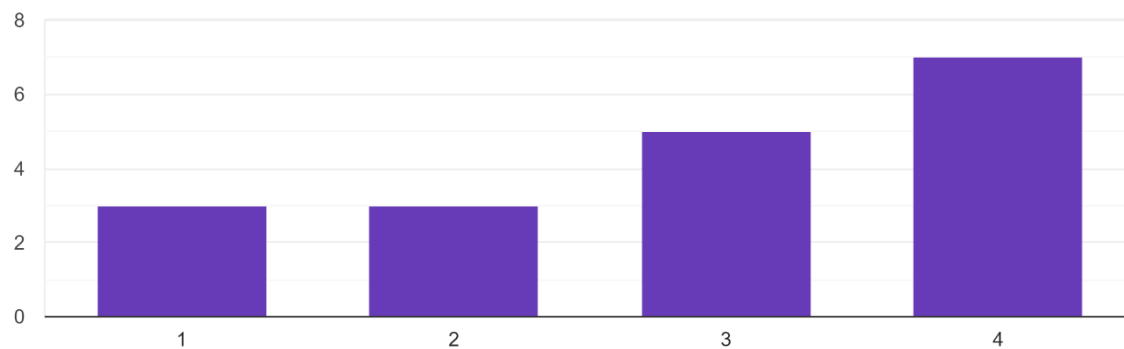
18 svar

Svarsalternativ: 1= inte alls, 4= i stor utsträckning

12:4 I vilken utsträckning tycker du att din kontakt med Mobila teamet leder till ett ökat deltagande i samhälle och föreningsliv

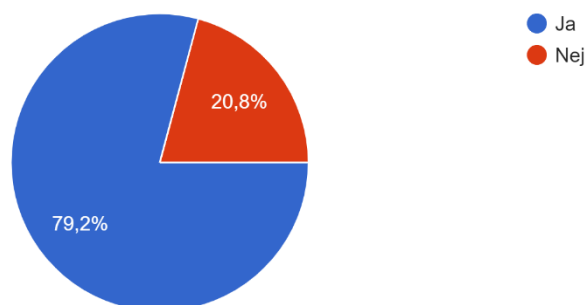
18 svar

Svarsalternativ: 1= inte alls, 4= i stor utsträckning

13. Har du genom Mobila teamet fått information om andra grupper och verksamheter som du skulle kunna delta i?

24 svar

Kommentar: ca 79% anser att de fått information om andra grupper och verksamheter

14. Om ja, vilka?

18 svar

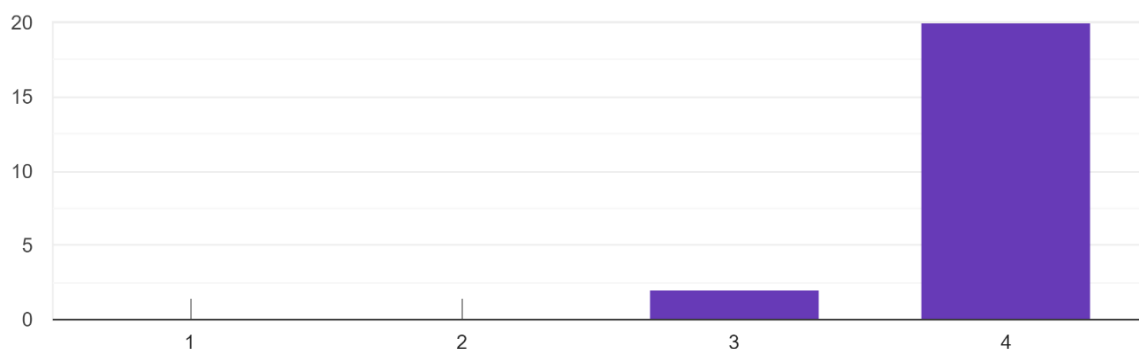
- AA
- Länkarna
- Minns inte
- Länken
- Jobb i Borås
- NA
- NA, AA
- Länkarna, NA
- Diskuterar detta idag
- Länkarna, Träffen, Simonsland, AA
- AA möten, NA möten, LP kontakten
- Olika pensionärsföreningar
- Berggården, julbord
- Jobb
- NA, AA, smedjan

15. Vad vill du att din kontakt med mobila teamet ska leda till?^{22 svar}

- Vill bli mindre beroende av mobila teamet
- Förändring i min livssituation, Tacksam för min kontakt med mobila teamet.
- Sluta dricka och komma ut i sysselsättning
- Stödja tills man är självgående
- Att jag på sikt kan klara mig själv och förbli drogfri
- Få den hjälp så här i början som jag behöver
- Bättre mående
- Nykterhet. 2. Social tillhörighet (Bryta isolering)
- Hjälpa mig att komma tillbaka till samhället.
- Stöd till ett drogfritt liv
- Att bli drogfri och få kontroll över mitt liv vilket har hänt nu.
- Nykterhet
- Bibehålla min nykterhet. De hjälper mig med att fokusera på rätt saker så att jag inte kommer i psykisk ohälsa.
- Hitta en bra lösning för att minska mitt alkoholdrickande
- Att allt blir till det bättre
- Hjälp med vissa saker som man inte själv reder ut och att dom skulle vara en opartisk person som skulle kunna vara med i kontakten med sjukvården
- Mindre beroende
- Bibehålla nykterhet
- Drogfrihet
- Drogfri
- Att man ska vara nykter och att de stöttar i olika saker
- Stöttning i vardagen

16. Känner du dig trygg med din kontaktperson på Mobila teamet?

^{22 svar}

Kommentar: Tryggheten de svarande känner med personalen är stor

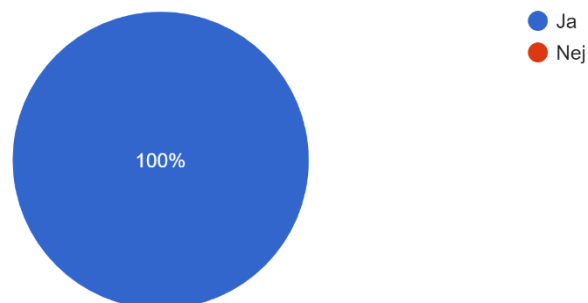
17 Kommentar

10 svar

- Det har jag verkligen, Blir alltid glad att möta dem. Har ett stort stöd.
- Trivs bra med de två jag har
- Vänligt bemött
- Mycket nöjd
- X har hjälpt mig riktigt bra och X har gjort ett bra jobb.
- Litar fullständigt på dessa personer, har hjälpt mig med flera viktiga och jobbiga stunder i livet.
- Dom har stöttat mig till 100%
- Jo, ibland väcker de liv i mina tankar men samtidigt så verkar det som dom inte vågar stå upp för problem som jag stöter på och som dom också tycker är fel.
- X är dunder bra

18. Upplever du att personalen är tillräckligt kunnig i missbruksfrågor?

21 svar

Kommentar: Stort förtroende för personalens kunnande i missbruksfrågor.

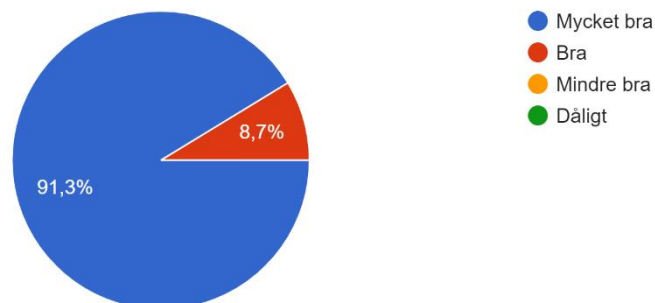
19. Vad förväntar du dig av personalen?

13 svar

- Kontakt med myndigheter, stöd i beroende, samtal och träffar.
- Stöd
- Stöd och stöttning
- Ett ödmjukt bemötande
- Vi har inte pratat så mycket om missbruk än. Hjälptill självhjälp. Stöd. Samtal.
- Att man ska få den hjälp man behöver och att dom ska vara intresserade i att hjälpa en och att veta och pusha lite så att man kan prata om ens problem.
- Stöd och hjälp
- Ärlighet och uppriktighet
- Hitta lösningar som passar mig
- Uppställning
- Att dom lyssnar
- Inga
- Jag har blivit bra bemött av mobila

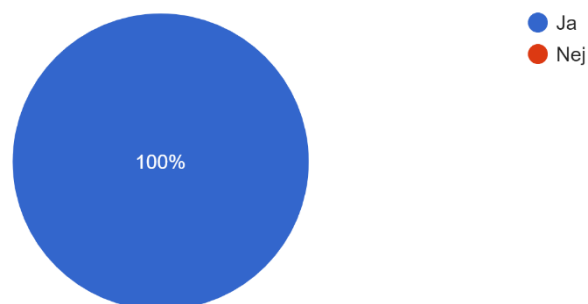
20. Hur upplever du att du blir bemött av personalen?

23 svar

21. Möter personalen dig i ögonhöjd?

23 svar

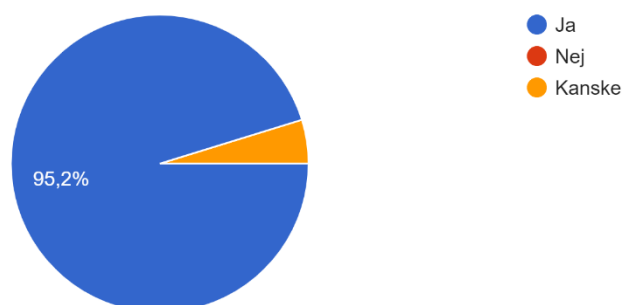
22. Om nej, Vad vill du förändra?

Ett svar

Stå upp för brukaren i situationer som inte gagnar tillfrisknande.

23. Upplever du att du varit delaktig i din genomförandeplan?

21 svar

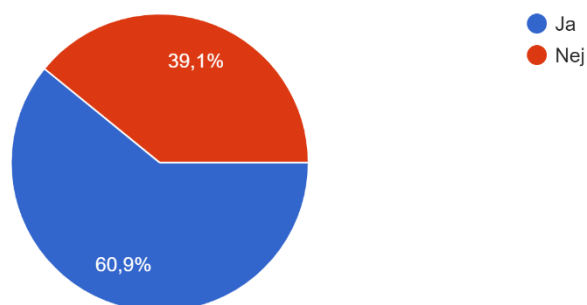

24. Om nej, vad vill du förändra? Ett svar

Mitt alkoholproblem

25. Känner du till SIP?

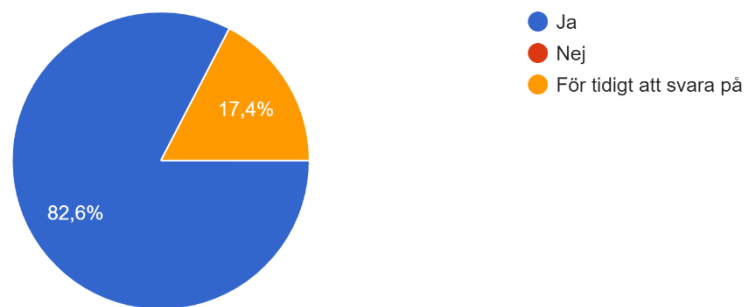
23 svar

Kommentar: 39% av de svarande kände inte till SIP

26. Känns dom att din kontakt med Mobila teamet leder till en positiv förändring för dig?

23 svar

Kommentar: Ingen svarade nej

27. Är det något du vill tillägga? Vi vill gärna ha dina synpunkter 9 svar

- Inget jag vill ändra
- Tycker att det byts personal för ofta. Haft 6 olika personer nu på ett halvår, katastrof.
- Mobila teamet är kanon, Och X som jag har som min kontaktperson är bara så bra.
- För tidigt. Vill prata mer om missbruket samtidigt som jag bryter isoleringen. Det är på gång.
- Önskar att de ska jobba även kvällar/helger
- Tack vare mötet med mobila teamet så lever jag faktiskt idag. De har hjälpt och stöttat mig otroligt mycket i mina svåra stunder. Jag är idag nykter sedan ca 8 månader. Har druckit i ca 27 år dagligen. Så jag är väldigt tacksam att mobila teamet finns.
- Jag tycker allt fungerar bra
- Bra att dom finns.
- Börja med helger Mera telefonkontakt Mer personal på semestern Personal som man kan ringa på helgerna när det händer något, det är på helgen det händer mest.

Analys

Bemötande och trygghet

Den totala upplevelsen av trygghet och ett bra bemötande var genomgående mycket god. 93% av de svarande upplevde att de blev mycket bra bemötta och 7% uppger att de fick ett bra bemötande. På frågan om personalen möter dem i ögonhöjd svarade 100% positivt. När vi ser på tillgängligheten till mobila teamet har 95% uppgett vara nöjda och de återstående 5% har angett att de saknar möjligheten till kontakt på kvällar och helger. Att känna sig trygg med sin kontaktperson är givetvis mycket viktigt och här har 100% uppgett att de gör det i stor eller mycket stor grad.

Dessa siffror visar en positiv bild av personalens tillvägagångssätt då det kommer till kommunikation och interaktion med klienterna. Eller som en sa "det har jag verkligen, blir alltid glad att möte dem och de är ett stort stöd".

Delaktighet

På fråga om respondenterna varit delaktiga i sin genomförandeplan svarar 95% ja och återstående 5% svarar kanske.

En viktig del i behandling och vård ska vara Samordnad Individuell Plan (SIP). På vår fråga om de kände till SIP svarade 61% ja och 39% nej. Med tanke på att de flesta upplevde sig vara delaktiga i sin genomförandeplan är det anmärkningsvärt att så många som 39% inte känner till möjligheten att ha en SIP.

Insatsens betydelse

För att ta reda på respondenternas upplevelse av de insatser de får i förhållande till framtidsutsikt, sociala nätverk och minskat beroende ställde vi på fråga 12 fyra frågor under rubriken "I vilken utsträckning tycker du att din kontakt med Mobila Teamet leder till?"

Frågorna var:

- a. Att bryta isolering
- b. Att minska ditt beroende
- c. Att komma i kontakt med andra stödverksamheter
- d. Ett ökat deltagande i samhälle och föreningsliv

I ett samlat resultat framgick att 45% av de svarande tyckte att dessa påståenden stämde väl medan 7% ansåg att det inte alls stämde. Resterande 48% hamnade mellan dessa.

Andra verksamheter

För att lyckas med sin drogfrihet är det viktigt att finnas i ett socialt sammanhang, att känna att man har ett värde. Därför var en fråga om brukarna fått information om andra grupper och verksamheter dit de kan söka sig. En övervägande majoritet kände till minst en verksamhet eller grupp utanför mobila teamet. På frågan i vilken utsträckning de kommit i kontakt med andra stödverksamheter uppger drygt hälften att de gjort det. Kopplingen mellan att känna till en stödverksamhet och att faktiskt uppsöka den verkar saknas hos knappt hälften av de som svarade.

Förväntningar

Den som söker sig till mobila teamet för att få hjälp och stöd har givetvis förväntningar om vad behandlingen ska leda till. Därför ställde vi frågan: Vad vill du att din kontakt med mobila teamet ska leda till? Här fick vi svar som att bli nykter, bli drogfri, fortsätta vara drogfri, stöttning i vardagen och att allt ska bli bättre. Målet för de flesta är att få hjälp med sitt beroende vilket är en bra utgångspunkt. 90% av de svarande upplever att de fått en positiv förändring, resterande 10% ansåg att det varit för tidigt att svara då de var relativt nya hos mobila teamet.

Egna reflektioner

Projektteamet kan konstatera att Mobila Teamet Borås står för trygghet och ett bra bemötande.

De flesta verkar känna till verksamheter och grupper utanför Mobila Teamet men deltar de i dessa aktiviteter? En fråga vi i projektgruppen gärna hade velat ha med i frågeformuläret och skickar vidare till personalen att ta reda på.

Vi vill också slå ett slag för den verksamhet som civilsamhället bedriver och som ofta sker utanför kontorstid. Då både den här enkäten och utifrån tidigare revisioner ser vi en brist i tillgänglighet vad gäller öppettider i den kommunala verksamheten. Kvällar och helger är ofta ett problem för brukarna med ensamheten. Detta är ett hål som ofta de civila organisationerna kan fylla, därav är dessa en viktig samarbetspart.

Det framgår heller inte utifrån våra frågor på vilket sätt klienterna fått information om aktiviteter utanför Mobila Teamet. Vi tänker att skriftlig information i kombination med muntlig är en bra informationsväg. En informationsbroschyr med kontaktuppgifter till lämpliga organisationer i civilsamhället är ett förslag att tillämpa för att stärka det arbete som Mobila Teamet redan gör.

Glädjande är att hela 61% känner till SIP, det är en klar förbättring jämfört med tidigare revisioner vi gjort i Borås. Dock är det fortfarande 39% som inte känner till det och då är frågan varför och var ligger problemet?

Slutord

Den erfarenhet och kunskap som brukarna har när det gäller missbruk och beroende är inte någonting som går att läsa sig till, detta är bakgrunden till att Brukarstyrda Brukarrevisioner genomförs. Tar man rätt tillvara på dessa erfarenheter är vi säkra på att vård/behandling/stöd blir både bättre, mer framgångsrikt och mer ekonomiskt i ett längre perspektiv. Vi vill också poängtera att brukarna naturligtvis förväntas ta en aktiv del i sin behandling, det är trots att brukarna som gör jobbet med hjälp av de verktyg som står till buds.

Brukarrådet för missbruksfrågor i Västra Götaland består av ett stort antal föreningar med erfarenheter från missbruk och beroende och kan genom sina kunskaper och erfarenheter lättare skapa en kontakt med brukarna än vad myndigheterna kan. Brukarrådets arbete kan bidra till en bättre fungerande missbruks- och beroendevård.

Brukarstyrd Brukarrevision Mobila Teamet, IFO Vuxen, Borås